

egyidejűleg szeretnénk ellátogatni és ott az ő könyvtármányukat a saját anyagunkba behasonlítani. Így el tudnák ké-szíteni az iparág főbb könyvtárainak központi címjegyzékét is. Ez szintén elősegítené a műszaki irodalom jobb kiakná-zását.

Vigh Gusztávné

x x x

AZ ÉPÍTÉSÜGYI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
GYORSFIGYELŐ-SZOLGÁLATA

Az ÉDK feladatai közé tartozik az építőipar ellátása külföldi dokumentációs anyaggal, az építő vállalatok ope-ratív tájékoztatása a legfrissebb külföldi tervezési és ki-vitelezési eredményekről. Ennek a feladatnak minél hatéko-nyabb formában való megvalósítása céljából 1958 márciusá-ban az ÉDK megszervezte un. Gyorsfigyelő-szolgálatát. Ennek lényege abban állt, hogy a külföldi folyóiratokból - az ipar feltételezett érdeklődési irányainak megfelelően - ki-választottak bizonyos cikkeket, s azokra levélben felhívták az érdekelt vállalatok figyelmét. Amennyiben a vállalat a cikk címét érdekesnek ítélte - és volt rá pénzügyi kerete -, megrendelhetette a cikk fordítását vagy fotokópiáját; ha pe-dig nem állt rendelkezésére megfelelő pénzügyi fedezet, ak-kor megpróbálta valahol magát a folyóiratot beszerezni.

A Gyorsfigyelő-szolgálat ebben az időszakban inkább ötletszerű volt, nem volt elég rendszeres, és - amint azt a megrendelések számából következtetni lehetett - nem volt elég hatékony. Ennek oka részben abban is rejlett, hogy az ipar és a tájékoztató szolgálat között a kapcsolat laza volt.

Az ÉDK-t 1959 januárban átszervezték, és ennek kereté-ben új alapokra helyezték a Gyorsfigyelő-szolgálatot is. Abból a célból, hogy a figyelők jobban idomuljanak az ipar igényeihez, és hatékonyabban elősegítsék a magyar építőipar aktuális problémáinak megoldását, január óta mérnökök vég-zik a tájékoztatás munkáját, mégpedig szakágazatok szerint /építőanyagipar, magasépítés, mélyépítés és építésgépesi-tés/. A szakosítás lehetővé teszi, és elősegíti, hogy minden ágazaton belül a tájékoztatást végző szerkesztő állandó

kapcsolatban álljon a szakma vállalataival, és folyamatosan értesüljön azok legújabb feladatairól.

Jelenlégi formájában a gyorsfigyelő a folyóiratcikk címen kívül rövid annotációt ad, amely ismerteti a cikk rövid tartalmát, mélységét, színvonalát, elméleti vagy gyakorlati voltát és természetesen a bibliográfiai adatokat. Vannak olyan esetek is, amikor a cím is tökéletesen elegendő, mert kifejezi a cikk egész lényegét.

Példaképpen bemutatjuk egy gyorsfigyelő másolatát:

É.M. Dokumentációs és Nyomtatványellátó Vállalat

ÉPÍTÉSÜGYI

TÁJÉKOZTATÁSI

KÖZPONT

Budapest, V. Hársfa u.21. - Telefon: 223-467

Budapest, 1959. ápr. 6.

Előadó:
Gálosfainé

GYORSFIGYELŐ

Felhívjuk szíves figyelmüket az alább ismertetett cikkekre, melynek fotókópiáját vagy fordítását megrendelés esetén készséggel rendelkezésükre bocsátjuk:

"Előregyártott vékonyfalú azbesztcement szellőző- és füstelvezető elemek a lakásépítésben."

/A Nowa-Hutai építkezéseknél 1957-58-ban alkalmazott elemek általános ismertetése, műszaki leírása. Munkahelyi szerelés. Kisérleti-, majd nagyüzemi gyártás bevezetése. Gazdaságossági mutatók. Az elemek felhasználása./

/Przegląd Budowlany, 1959. 1.sz. 4-7. p., kb. 6 ford.old. terj. 3 ábra, 2 táblázat/

ÉPÍTÉSÜGYI. TÁJÉKOZTATÁSI KÖZPONT

Ideális esetben a folyóirat beérkezése után 5 nappal már az érdekelt vállalat főmérnökének kezében van az értesítés. A dokumentációs szolgáltatás második része azután

abból áll, hogy az érdeklődő megrendelésére lefordítják a kérdéses cikket, vagy fotokópiát adnak róla. Sajnos a kis fordítói kapacitás, valamint adminisztratív nehézségek miatt a fordítási megrendelések szállítása korántsem megy ilyen gyorsan. Különösen kedvezőtlen a helyzet akkor, ha egy folyóiratból több cikket is megrendelnek, mivel a folyóiratok csak egy példányban járnak, viszont ha ugyanazon fordító kapja meg valamennyi cikket, akkor az átfutási idő igen hosszú lesz.

1959. jan. 15-től május 1-ig az ÉDK mintegy 530 gyorsfigyelőt küldött ki. Ebből 230 az anyagipar, 120 a magasépítés, 150 a mélyépítés és 30 a gépesítés céljait szolgáltatta. Március hónapot vizsgálva a következő eredmény állapítható meg:

	A kiküldött gyorsfigyelő féleségek száma	ebből megrendeltek	összes megrendelés /pl./	átlag
Építőanyagipar	17	10	29	2,9
Magasépítés	20	13	23	1,8
Mélyépítés	24	18	30	1,7
Építésgépesítés	10	6	11	1,8
Összesen	71	47	93	kb.2,0

A táblázatból kitűnik, hogy a kiküldött gyorsfigyelők 66%-ára reagáltak. Legtöbb megrendelés egy jan. 16-án kiküldött figyelőre jött, szám szerint 17. A gazdaságosság és a számszerűség azonban nem az egyetlen és legfontosabb tényező a tájékoztatás területén, a gyorsfigyelő akkor is igen hatásos lehet, ha csak egy vállalatot érdekel, de az a vállalat igen fontos feladatot teljesít a népgazdaságban.

Annak érdekében, hogy az építőipar vállalataival a kapcsolat folyamatos és megfelelő legyen, a mérnökszerkesztők szervezett, rendszeres üzemlátogatásokat végeznek. Ezen a látogatásokon kiderült, hogy a vállalatok többsége meg van elégedve a Gyorsfigyelő-szolgálattal, a fordítások beérkezését azonban késedelmesnek találják. A látogatások alkalmával mód nyílik arra is, hogy a vállalatok kifejezzék különleges óhajaikat valamely témával vagy témákkal kapcsolatban, amelyek figyelését elsősorban kérik.

Meg kell még említeni, hogy az előbbieken bemutatott gyorsfigyelő formát nem csak folyóirat-cikkekre alkalmazzák, hanem egyéb, külföldről beérkező brosurákra és csere-dokumentációkra is.

Sperlágh Sándor